

2515

6219.

SPRAWOZDANIE

Towarzystwa

»Koła Panien opiekujących się
zaniedbanemi dziećmi«

w Krakowie

za rok 1910

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu dnia 26. lutego 1911 r.

CZCIONKAMI Drukarni „CZASU” W KRAKOWIE

1911

Nakładem „Koła Panien opiekujących się zaniedbanymi dziećmi” w Krakowie.

Koło Panien opiekujących się zaniedbanymi dziećmi już od lat paru skupia swą działalność w ochronkach popołudniowych, pierwsza w szkole im. Zbigniewa Oleśnickiego na Kleparzu, druga w szkole im. Cesarzowej Elżbiety przy ul. Dietla i trzecia w szkole im. Sienkiewicza przy ul. Miodowej. — »Koło« kierując pracą swą w tym kierunku przekonało się, że postępuje zgodnie z potrzebą, dawno już dającą się uczuć w społeczeństwie naszym.

Zadaniem »Koła« jest jak największe uszlachetnienie dzieci, a przedewszystkiem chronienie ich od złych wpływów, na jakie tak często w domu i na ulicy są narażone. Do uczelni przyjmuje się dzieci najbiedniejsze i najwięcej pozbawione opieki, a więc ogromnie słabo rozwinięte etycznie, umysłowo i fizycznie. Aby wybrać rzeczywiście najbiedniejsze dzieci, otrzymują delegatki »Koła« wykaz najbiedniejszych rodzin z dyrekcyi szkół danej dzielnicy, i sprawdzają stan rzeczy osobiście. Przeważnie przyjmuje się te dzieci, które najmniej mają opieki w domu. Są to dzieci wyrobników, drwali, stróżów, praczek, zajętych przez cały dzień za domem. W izbach służących rodzinom tej klasy za mieszkanie mieści się często trzy, do pięciu rodzin. Naturalnie w tych warunkach o hygienie nie ma zupełnie mowy.

Przeciwnie — w ochronkach spędzają dzieci czas w otoczeniu o ile można najhygieniczniejszym. Duża sala szkolna, skromny podwieczorek, (który jest często jedynym posiłkiem) dobrze wpływają na wygląd i zdrowie dzieci; ochraniarki i panie dyżurne kierują nauką i robotami ręcznymi. »Koło« stara się także wpłynąć na moralny poziom dzieci, co jednak jest ogromnie utrudnione złym przykładem domowym. Z robót ręcznych największy nacisk kładzie się na naukę szycia i cerowania, aby dziewczynki nauczyć naprawiania odzieży, co tak bardzo im się nieraz przydaje. Lepiej szyjące dzieci szyją z materiałów dostarczonych przez osoby prywatne lub przez »Koło« koszulki, sukienki i fartuszki, stanowiące później wyprawę dzieci jadących na kolonie wakacyjne. Roboty ręczne urozmaicają panie dyżurne pogadankami, wchodząc przez to w bliższy kontakt z dziećmi i ułatwiając sobie przez to pracę nad ich umoralnieniem. Dzieci chętnie i pilnie uczęszczają do uczelni i lubią swoje opiekunki, a ich rodzice nieraz wyrażają »Kołu« uznanie i wdzięczność.

»Koło Panien« brało udział w zainicjowanym przez »Sekcyę Młodzieży« Dniu dzieci.

»Koło« i w miesiącach letnich nie ustawało w pracy. Zajęło się przedewszystkiem wysłaniem dzieci na kolonie wakacyjne do Rabki, Kochanowa i Rymanowa. Ostatnia z tych kolonii pierwszy raz dopiero przyjęła dzieci z »Koła Panien«, nowość tę powitano w »Kole« z ogromnem uznaniem. Wysłanie dzieci na kolonie bardzo jest żmudne, gdyż nietylko trzeba uzupełniać wyprawkę dzieci, na którą rodzice lub opiekunowie nieraz zdobyć się

nie mogą, ale trzeba w wielu wypadkach pilnować aby przez zaniedbanie otoczenia — nierozumiejącego często, jakim pod wielu względami dobrodziejstwem są kolonie — dziecko nie zostało w domu (np. wskutek spóźnienia się na pociąg). Parę dziewczynek naszych użyło także w tym roku powietrza wiejskiego i wywczasu dzięki ofiarności prywatnej. Ogółem na kolonie wysłało »Koło« dziewczynek 12.

Niestety fundusze »Koła« nie pozwoliły na wysłanie wszystkich dzieci potrzebujących tego; tylko najslabsze wyjechały — a pozostałe w Krakowie gromadziły się codzień w uczelni letniej, skąd pod opieką ochroniarki wyruszały w razie pogody na spacer za miasto, gdzie z chęcią przepędzały czas dłuższy.

Uznając potrzebę rozwijania u dzieci uczuć patriotycznych urządziło »Koło« uroczystość grunwaldzką o programie zastosowanym do ich wieku.

Na pozór drobnny, ale dla »Koła« nader pomysłny był fakt, że po usilnych staraniach zdołało »Koło« umieścić w znanym zakładzie Skarbkowskim w Drohowyżu jedną z dziewczynek, która przebywając tam lat kilka otrzyma zawodowe wykształcenie.

Ogólny rezultat tegorocznych prac naszych można nazwać świetnym. Wiele z dzieci zyskało niezmiernie pod względem fizycznym a wiele też zmieniło się pod względem zachowania się w uczelni i w szkole bardzo znacznie na korzyść, jest zaś nadzieja, że postęp pod względem moralnym idzie w parze z temi zmianami. »Koło« z radością spogląda na pozytywne wyniki swej działalności, a z otuchą w przyszłość.

W końcu wyraża »Koło« serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy działalność jego życzliwie popierają, a zatem Wysokim: Radzie miasta Krakowa, Miejskiej Kasie Oszczędności, Radom Nadzorczym Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń i Spółki Kredytowej za przyznanie subwencji; c. k. Radzie szkolnej krajowej za pozwolenie używania sal szkolnych, Magistratowi m. Krakowa za bezpłatne udzielanie nafty do oświetlania sal uczelnianych, WP. Helenie Kaplińskiej i jej pensjonatowi za książki ofiarowane do biblioteczek uczelnianych i za datki w gotówce i ubraniach, WP. Leokadyi Szybalskiej za żmudną pracę około zbioru skórek pomarańczowych, JW Panom Prelegentom Doc. Drowi Dyboskiemu, Prof. Drowi Nitschowi, Prof. Drowi Zdziechowskiemu, za wygłoszenie odczytów; WP. Henrykowej Schoenowej za przyjęcie dziewczynek z »Koła« na wakacje do Rabki i wszystkim tym, którzy w jakiegokolwiek formie złożyli datki jednorazowe.

Dochód.

SPRAWOZDANIE KASOWE.

Rozchód.

	K. h.		K. h.
Saldo z r. 1909	95 77	Utrzymanie trzech uczelni	1943 —
Procent od pieniędzy złożonych we Wzajemnym Kredycie	20 21	Inwentarz do uczelni trzeciej i uzupełn. dawnych	46 65
Procent od pieniędzy złożonych w Banku Galic. dla Handlu i Przemysłu	14 38	Nauka szcicia	12 —
Wkładki członków zwyczajnych	358 80	Pobyt 8 dziewcz. w kol. Kochanowskiej	280 —
Wkładki członków wspierających	366 65	Pobyt 2 dziewcz. w kol. Rymanowskiej	51 36
Wkładki członków występujących	100 —	Umieszczenie dziewczynki w Zakładzie wychowawczym w Drohowyżu	33 19
Subwencya Miasta Krakowa	200 —	Święcone	35 76
Subwencya Miejskiej Kasy Oszczędności	200 —	Gwiazdka	38 58
Subwencya Rady Nadzorczej Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń	100 —	Kursor	53 15
Subwencya Spółki Kredytowej	50 —	Poczta i stemple	15 24
"Dzień dzieci"	228 10	Druk sprawozdań	48 50
Odczyty	310 50	Inne drobne wydatki	26 —
Datki jednorazowe	43 84	Razem	2583 43
Sprzedaż skórek pomarańczowych	134 98	Saldo:	
Zebrane na Święcone	42 70	w gotówce	15 95
Zebrane na Gwiazdkę	35 50	w książeczce oszcz. Banku dla Handlu i Przemysłu	207 60
		w książeczce Wzaj. Kred.	374 45
	3181 43		598 —
			3181 43

Kraków, dnia 1. stycznia 1911 r.

Skarbniczka: *Zofia Schoenówna.*

Za zgodność z księgami Komisya skontrolująca:

*Anna Georgeonówna. Ewa Lisowska.**Janina Hubertówna.*

WYDZIAŁ:

Przewodnicząca:

Wiktoryna Ciechanowska.

Zastępczyni:

Halina Odrzywolska.

Sekretarka:

Anna Gwiazdomorska.

Zastępczyni:

Teresa Rybińska.

Skarbniczka:

Zofia Schoenówna.

Zastępczyni:

Heleną Gutowska.

Bogdańska Urszula.

Jakubowska Janina.

Górecka Kazimiera.

Nitschówna Marya.

Pawlikowska Anna.

Rużycka Irena.

Stryjeńska Joanna.

Szybalska Wanda.

Komisya kontrolująca:

Anna Georgeonówna, Janina Hubertówna,

Ewa Lisowska.

Członek Dobrodziej:

Wanda Pollerowa, Szpitalna 30.

Członkowie wspierający:

- Biskupska Stanisława, Szlak 4.
† Bobilewicz Adam.
Buzdygan Mikołaj, Bracka 8.
Caro Leopold, Szczepańska 11.
Carowa Salomea, Szczepańska 11.
Chmielarczyk Władysław, św. Jana 4.
Chodorowska Wanda, Chocznia koło Wadowic.
Chrzanowski Maryan, Szlak 6.
Ciechanowska Elżbieta, Librowszczyzna 5.
Ciechanowska Janina, Nowa Wieś, Willa 2.
Ciechanowska Józefa, Reformacka 7.
Ciechanowska Katarzyna, Grodzka 13.
Ciechanowska Marya, Nowa Wieś, Willa 2.
Ciechanowska Zofia, Nowa Wieś, Willa 2.
Ciechanowski Kazimierz, Pędzichów 7.
Ciechanowski Stefan, Reformacka 7.
Ciechanowski Zygmunt, Lwów politechnika.
Czarnecka Anna, Straszewskiego 6.
Doerflerowa Barbara, Kapucyńska 5.
Ks. Drohojowski Juliusz, Kołetek 12.
Dunikowski Stefan, Zdaków, p. Gawłuszowice.
Dyboska Marya, Cieszyń.
Eliasówna Wanda, Loretańska 4.
Federowiczówna Helena, Łobzowska 4.
Federowicz Władysław, Łobzowska 4.
Fischer Jan senior, Rynek 33.
Fischer Jan junior, Rynek 33.
Fischer Józef, Rynek 33.
Gablenz Jerzy, Szlak 22.
Gabriel Marya, Graniczna 16.
Gałzińska Elżbieta, Groble 7.
Georgeon Ludwik, Zyguntowska 4.
Górkiewicz Czesław, Wiśnicz.
Górniewiczówna Wanda, św. Jana 20.
Goyska Kazimiera, Czysta 6.
Groele Emil, Zgoda 5.
Gwiazdomorski Jan, Siemiradzkiego 5.

- Horain Paweł, Zwierzyniecka 19.
Hupkowa Marya, Batorego 23.
Jakesch Eugeniusz, Basztowa 9.
Januszówna Józefa, Podgórze, Kalwaryjska 30.
Jaugustyn Stanisław, Sławkowska 20.
Jawornicki Stanisław, Rynek 46.
Jurewicz Zenon, Warszawska 3.
Kaplińska Helena, Gołębia 7.
Kotowicz Teodor, Szewska 27.
Kowalski Jan, Smoleńsk 26.
† Koyowa Zuzanna.
Krauze Bronisław, Rynek 24.
Krawczykowa Józefa, Basztowa 9.
Krókowski Konrad, Wadowice.
Krokiewiczowa Helena, Kapucyńska 5.
Krobicki Henryk.
Krzyżanowski Marian, Batorego 1.
Kulczyńska Jadwiga, Straszewskiego 13.
Kwiatkowska Olga, Długa 1.
Latkowski Józef, Dunajewskiego 2.
Lisowska Michalina, Straszewskiego 5.
Lisowski Zygmunt, Straszewskiego 5.
Lux Waleryan, Garbarska 7.
Łakocińska Zofia, Kopernika 32.
Łopacka Marya, Uhnów.
Łopacki Kazimierz, Uhnów.
Łuczkowa Karolowa, Podgórze.
Madeyska Antonina, Szlak 2.
Madeyska Marya, Niepołomice.
Mendelsburg Zygmunt, Rynek 9.
Merunowicz Jakób, Wolska 3.
Merunowiczowa Stanisława, Myślenice.
Merunowiczówna Helena, Wolska 3.
Mikucka Eugenia, Krzeszowice.
Mikuziński Gustaw, Starowiślna 21.
Miskówna Marya, Krowoderska 41.
Młodecki Konrad.
Natanson Stefan, Studencka 3.
Nawratil Zygmunt, Staszica 8.

- Nawrocka Konstancja, Pijarska 1.
Nitsch Kazimierz, Łobzowska 27.
Nitschowa Helena, Garncarska 24.
Niwicki Zygmunt, Lwów.
Nowacka Marya, Rzeszów.
Ostrowski Stanisław, Stachowskiego 30.
Pająk Tadeusz, Łobzowska 6.
Pensya p. Kaplińskiej, Gołębia 5.
Piasecka Marya, Siemiradzkiego 15.
Pniewski Tadeusz, Batorego 22.
Prażmowska Henryka, Pędzichów 7.
Rosnerówna Marya, Graniczna 16.
Rozwadowski Jan, Karmelicka 53.
Rożańska Helena, Czysta 5.
Rożecka Olga, Floryańska 19.
Rudolphiowa Irena, Borek szlachecki, p. Skawina.
Rydel Adam, Dunajewskiego 3.
Schoen Tadeusz, Wiedeń.
Sędzielowska Helena, Dunajewskiego 6.
Siedlecki Michał, Warszawska 4.
Skrzyński Maryan, Kapucyńska 7.
Smolarska Krystyna, Kolejowa 2.
Smolarska Róża, Kolejowa 2.
Smolarski Andrzej, Kolejowa 2.
Starzeńska Zofia, Zdaków, p. Gawłuszowice.
Stępińska Zofia, Szlak 4.
Stolzmann Stefan, Łobzowska 20.
Studziński Władysław, Kopernika 20.
Suski Wiktor, Grodzka 24.
Szarski Adam, Rynek 6.
Szołajska Włodzimiera, Szczepańska 11.
Szpor Romuald, Rzemieńczyce, p. Strzemieszyce.
Szukiewiczowa Karolina, Karmelicka 16.
Szybalska Leokadya, Kapucyńska 7.
Szybalski Mieczysław, Kapucyńska 7.
Szybalski Michał, Sucha.
Szyllerowa Leopoldyna, Podgórze, Józefińska 3.
Szymusik Stanisław, Topolowa 23.
Taniewska Aldona, Basztowa 9.

Tarnawiecka Stanisława, Bykowce, p. Olchowce.
Trzeciecka Marya, Zdaków, p. Gawłuszowice.
Turnau Lucyan, Sobieskiego 2.
Tuziakowa Jadwiga.
Walterówna Marya, Łobzowska 6.
Warzycki Kazimierz.
Wędrychowska Janina, Czarnowiejska 8.
Wędrychowska Marya, Czysta 21.
Wiatr Wilhelm, Pijarska 5.
Wilczyński Ludwik, Podwale 1.
Witkowski Karol, Basztowa 8.
Wróblewska Józefa, św. Jana 15.
Zajączkowska Zuzanna, Biskupia 8.
Zajączkowski Maciej, Biskupia 8.
Zajączkowski Tadeusz, Biskupia 8.
Zieleniewska Florentyna, Warszawska 4.
Zieleniewska Jadwiga, Warszawska 4.
Zieleniewski Jan, Warszawska 4.
Zieleniewski Zygmunt, św. Marka 31.
Żeleska Marya, Kapucyńska 7.
† Żuławska Władysława.
Żuławski Włodzimierz, Basztowa 9.

Członkowie czynni:

D'Abancourt Helena, Karmelicka 36.
Bogdańska Urszula, Stachowskiego 23.
Bossowska Małgorzata, Jabłonowskich 4.
Ciechanowska Lucyna, Floryańska 3.
Ciechanowska Wiktoryna, Nowa Wieś, Willa 2.
Ciąglewiczówna Michalina.
Chitrówna Marya, Krupnicza 13.
Chmurska Zofia, św. Gertrudy 5.
Czarkowska Jadwiga, Sobieskiego 12.
Dadlezówna Marya, św. Krzyża 5.
Dembowska Elżbieta, Radziwiłłowska 17.
Drozdowska Helena, Stachowskiego 24.
Dziubandowska Honorata, Krótka 4.
Estreicherówna Marya, Batorego 23.

Federowiczówna Janina, Szczepańska 3.
Filipkiewiczówna Kazimiera, sw. Marka 5.
Georgeonówna Anna, Tarłowska 4.
Górecka Kazimiera, Zwierzyniecka 11.
Gutowska Helena, Retoryka 1.
Gwiazdomorska Anna, Siemiradzkiego 5.
Hablińska Helena, Stolarska 7.
Hubertówna Janina, Wiślna 12.
Jakubowska Janina, Podwale 3.
Jordanówna Helena, Siemiradzkiego 6.
Klakurkówna Anna, pl. Franciszkański 1.
Krempówna Jadwiga, Biskupia 8.
Kroebłówna Marya, Sebastjana 9.
Krokiewiczówna Barbara, Kapucyńska 5.
Kurowska Jadwiga.
Kurowska Marya.
Kurowska Zofia.
Kwaśnicka Marya, Basztowa 4.
Lisowska Ewelina, Straszewskiego 6.
Lisowska Marya, Straszewskiego 6.
Lubomęska Helena, Karmelička 26.
Łapińska Marya, Karmelička 35.
Makowska Helena.
Marcisiewiczówna Felicya, Wiślna 10.
Marcoin Helena, Studencka 27.
Mrazkówna Zofia, Warszawska 3.
Nitschówna Marya, Łobzowska 27.
Nitschówna Wanda, Łobzowska 27.
Odrzywolska Helena, Studencka 19.
Ottmanówna Zofia, Biskupia 10.
Pawlikowska Anna, Sobieskiego 10.
Petelenzówna Zofia, Studencka 12.
Pogonowska Joanna, Bernardyńska 7.
Rożańska Jadwiga, Czysta 5.
Rutkowska Wanda, Topolowa 40.
Rużycka Irena, Karmelička 56.
Rybińska Teresa, Jabłonowskich 9.
Schoenówna Marya, Biskupia 8.
Schoenówna Zofia, Biskupia 8.

Surzycka Janina, pl. Franciszkański 1.
Spisówna Stanisława, Karmelicka 25.
Spitczyńska Irena, Pędzichów 19.
Stańcówna Teresa, Kapucyńska 7.
Starzewska Anna, św. Jana 29.
Stryeńska Joanna, Starowiślna 89.
Świderska Alina, Siemiradzkiego 13.
Świderska Jadwiga, Łobzowska 26.
Świderska Wanda, Łobzowska 25.
Szafrńska Kazimiera, Czysa 12.
Szybalska Wanda, Kapucyńska 7.
Szybalska Zofia, Kapucyńska 7.
Turska Julia, Siemiradzkiego 2.
Urselówna Helena, Karmelicka 54.
Urselówna Zofia, Karmelicka 54.
Uziembłówna Zofia, Siemiradzkiego 14.
Walawender Józefa, Starowiślna 9.
Wędkiewiczówna Julia, Straszewskiego 2.
Weckerówna Szczęsna, Karmelicka 40.
Wisłocka Wanda, Krupnicza 5.
Wiszniewska Anna, Floryńska 15.
Wiszniewska Janina, Floryńska 15.
Wiszniewska Marya, Floryńska 15.
Winkowska Marya, Jabłonowskich 5.
Wojciechowska Marya, Szewska 14.
Wojciechowska Stefania, Szewska 14.
Wróblewska Marya, Franciszkańska 4.
Zbrożkówna Zofia, Batorego 1.
Zielińska Marya, Stachowskiego 23.
Żeglikowska Helena, Karmelicka 43.
